

f. 14

כַּפַּל טַעֲמֵי אֲשֶׁר בַּעֲטַת דְּבָרִים

מקצתם של פסוק ומקצתם של מצות;
h. e.

DE DUPLICI ACCENTUA- TIONE DECALOGI,

unâ, quâ **VERSUM**; alterâ, quâ **PRÆCEPTUM**,
DISSERTATIO,

Quam
Auspice DEO Ter Opt. Max.
& Indultu DNN. Superiorum,
In Illustri, & Florentissima Salana,
PRÆSES

M. MICHAEL Beck / Ulmensis,

&
RESPONDENS

GUILIELMUS LUDOVICUS OTHO,

Gailndorffâ - Limpurgicus,

Placida Eruditorum Disquisitioni
submitte,

A. C. M DC. LXXVII. ad d. Aug.

1950

...

...

...

...

...

...

...

nōn abs te iudicavit B. Boblius lib. Laud. p. 7. si prae dicta sententia vera
sit, necesse esse, ut continuata elocutionis accentuatio unica tantum esset,
sive interruptione, & nunquam de novo intra Decalogum inchoanda, sed
per totum extendenda, quod tamen non factum esse, vel illi, qui le-
vem accentuum cognitionem hausere, agnitori sint. Certè, quin
B. Boblio hac in parte quis absentiat, qui accentum Sillabæ ter in uno
versu 13. ad singula præcepta, nempe V. VI. & VII. appositum, continuata
nihilominus accentuatione versus, animadvertit, vix à nobis impe-
trare possumus. Idem objecit Buxtorfius §. 65. de Decalogo R. Mosi Iherli,
eandem sententiam foventi. Majorem probabilis speciem altera
Buxtorfii ratio nonnullis habere visa est, quæ ad diversam diversis
temporibus Decalogi cantillationem & recitationem Judaicam, auctori-
tate Commentarii Biblici, cui Chaskuni nomen, confugit. Et sanè, rem ita
habere, testis per multos annos domesticus, ἀυτόπτης & ἀνήκων, Ⓞ,
est Vir Cl. Dn. Ernestus Christianus Zarvossius, Rabbini quondam, nunc
per decennium Profelytus verè Christianus, qui sanctè professus est,
tribules olim suos in festo Pentecostes seu חמשה עשר ימים, quæ tra-
dita legis memoriam recolunt, aliter decantare Decem verba, & juxta
alios accentus, quàm medio mense Januario, vel ineunte Julio, in quos
lectio Sabbathica Parscha Decalogica, tam in Exodo, quàm in Deutero-
nomio incidit. In solemnitate enim festiva haberi rationem accen-
tuum חמשה עשר h. e. supernè appositorum, alias autem חמשה עשר
seu inferiorum; ibi decantari singulum præceptum eâ ratione, quâ ali-
às versus protixiores, hic verò, modo consueto. Quin huic relationi
aliquid tribui possit, seposita Auctoritate, vel inde etiam patet, quod
accentus Decalogici, qui accentibus versus ordinariis contradistin-
guuntur, & alias præceptivi vocitantur, quæ tales, ως Ἰσὶ τὸ πολὺ,
superiori apparent loco. In Ex Israel tamen fol. 103. col. 3. illa va-
rietas accentuum ad lectionem privatam seu solitariam, & publicam
in Synagoga respicere dicitur. Ita ut simplices accentus concernant
versus secundum ordinem modulationis; duplices verò, singula præ-
cepta, sive longa ea sint, sive breviora. Bux. l. c. Vocantur etiam ibi
accentus præceptivi, ימים גבוהים sublimes; accentus versus verò, ימים
humiles. Sed neque hoc minus accentuum remissionem genuinum
& primævum esse, omni ope contendunt, qui Usum Accentuum An-
ticum, contra Antiquitatis & Experientia consensum, non sine sar-
casis profligatum volunt, & solum ferè Usum distinguendis tantum ad-
movent.

... ut Musicum tollat; ut potius hinc
 ... sibi jungat, & Musica, seu textum modulan-
 di ratio, subserviat quasi sibi sensus genuinam distinctionem. Neque
 ... debet ita debilaterare textum sacrum, ut moniales
 ... peregrina sine sensu, sine decenti interpunctione
 ... ut Musicz modernæ periti *pause signum*, aut
 ... & dilatatoris moduli vocibus sensum aliqua sul-
 ... apponunt, ita & eodem modo Ebrai *distinctione*
 ... vel minori, etiam accentum magis vel minus pau-
 ... *adjectivæ*. Vid. Reuchlini & Elsi libellos de accentibus, & ex
 ... de Raadi, in Comment. de Punctatione Ebraicæ;
 ... & sine præjudicio lege. Hac enim vice ani-
 ... excutere hanc controversiam, sed usum distin-
 ... altero, nempe mu-
 ... hæc dissertatione, per otium canicularæ, mo-
 ... ergo B. C. D.

CAPUT I.

de

PRÆCEPTO PRIMO.

R Eceptum in Decalogo Orthodoxis Decalogi divisio huic præcepto
 ... vel juxta alios Nostrates, *partem affirmativam*
 ... *cap. 20. Exod. & v. 6. cap. 5. Deuteronom. Interdictum de*
 ... *non faciendis sculptilibus, nec co-*
 ... *lenda* ... & 9. *comminationem transgressurorum versu-*
 ... *6. & 10. Quæ duo poste-*
 ... *riora hæc non adeo primo præcepto sunt propria, quin re-*
 ... *liquis omnibus communia ex præxi Catechetica Ecclesiarum nostra-*
 ... *rum esse videntur. Quinque igitur versibus continuis absolvitur præ-*
 ... *ceptum utrobique; in Exodo v. 2-7. in Deut.*
 ... *v. 5-9. præcepti excedat luculenter terminum*
 ... *versibus. Unde accentuatio versus quingies recurrit, præcepti semel*
 ... *quingies. Silluki & Silluki, hæc unus tantum. Apparet ex hoc, cur*
 ... *Silluki semper habeant socium præcepti accentuum, à se*
 ... *diversis. Silluki v. 2. & 6. 3. & 7. 4. & 8. per Resam, qui præceptum*

confinet, ut aliàs cum tamen Sillab. finiat versum. v. 7. & 9. autem
Ahiachum, praeceptum mediantem: ut in v. 6. & 10. demum Sillab.
parus appareat, qui & versum & praeceptum finit.

§. 2. Per singulos itaque Decalogi versus, quorum utrobique
sunt XIII. (scilicet examinabimus versus & praecepti accentuum, qui po-
steriores, si plurium, ut h. l. sint versus, facile componi, & in unam
seriem adunari poterunt.

§. 3. Accentus versus Decalogici primi sunt, seqq.
; אֲנֹכִי וְהוֹנָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים

Praecepti vero seqq.

אֲנֹכִי וְהוֹנָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים

Accentuum horum, ut & seqq. consecutionem ostendere super sedemus.
Hanc enim, ut & alia, de sin. potestate &c. accentuum ex libellis ac-
centuatoris haurire licet, quae dissertationis formam excederent.

§. 4. Vox יהוה unam tantum habet accentum, reliquarum
singula geminum. Non enim opus est geminatione, cum Munach
utrique Domino, מִן אֱלֹהֵיךָ & מִן אֱלֹהֵיךָ servire possit.

§. 5. Vox אֲשֶׁר in multis Editionibus solum habet Dargam,
tanquam servum vs Tebbir in seqq. voce: sed Telschā paruum aequè
requirit ante se pro servo Munachum, quem ex codicibus correctio-
ribus, & analogia consecutionis restituendum putamus. Junius in
Analyse sua Cap. XX. Exodi, post אֲשֶׁר admittit Macceph Euphonia-
clum, quod etiam B. Boblins (qui tamen illud postea omisit) exhibet.
Sed hac ratione per Macceph non ablatus fuisset accentus prae-
cepti Munach, sed ille, qui est varius, nempe Darga. Ut inductio ex-
emplorum deinde docebit. Targum in Exodum Operis Basileensis
male pro hoc אֲשֶׁר habet אֲשֶׁר, qui quidem aliàs Tebbiro servit, sed non
nisi intercedente unica syllaba.

§. 6. Vox הוֹצֵאתִיךָ in multis Codicibus in Exodo habet Pascha-
ram, (quem Junius male pro Kadma habuit) ex fide lectionis in
Deuteronomio, & analogia consecutionis, in Telscha paruum commu-
tandum. Quin & natura hujus pascha repugnat huic situi, dum ge-
minandus erat, & parallela accentuatio versus 3. Telscham poscit.

§. 7. Voces sex posterioris hemistichii in laudatissimo Co-
dice MS. Erfurensi simplicem agnoscunt accentuationem; h. m.
; אֲנֹכִי וְהוֹנָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים

§. 9. *Siluk* igitur *versum* quidem in voce עֲבָדִים claudis; sed *Rebbis* prationem precepti, ut aliàs semper, *continuat*, nec unquam *sententiam* aut *versum* claudis, rectè judicante B. Boblio, p. 14. Quæ op-
 poni possunt, modò admittantur, *Judeis*, & ipsi *Aben Esra*, cui aliàs in
 commentariis frequens est illud: עֲבָדִים לְשִׁמּוֹר רַרְךְ הַטְעָמִים: *Maxima* Interpretationis est, *servare* rationem accentuum. Idem e-
 nim positus, & consequenter, idem officium est *Rebbis* h.l. atq; est v. 8.
 in לקָרְטוֹ. finiri autem ibi præceptum, nemo unquam dixerit sa-
 nus E. neque hic, Idem positus est in v. seq. ubi *Judei* ipsi finem
 præcepti nobiscum contra *Calvino-Reformatos* in voce עֲבָדִים esse
 negant.

§. 10. De vocis אֶלְרֵךְ *Sakephk*, tanquam præcepti accentu,
 movemus Accentuatoribus dubium: Si prius tanquam utrinque
 concessa sumferimus (α) *dependere* hunc accentum ab *Athnacho*
 vocis אֶלְרֵךְ v. 5. intercedentibus licet inter utrumque 43. vocibus,
 totidemve accentibus præceptivis. (β) *Esse* hunc accentum eisdem
 dignitatis cum *Segolta*, h. e. maximæ, in ditione *Athnachi*. Jam ditiō
Athnachi, quæ complectitur vers. 2. 3. 4. & 5. comprehendit sub se
 (1) *proœmium* Decalogi, sive partem præcepti primis affirmativam.
 v. 2. (2) *interdictum* triplex de non committenda idololatria, v. 3. 4.
 5. (3) *rationem*, seu *motivum* præcepti, v. 5. (4) *comminationem* an-
 nexam ibidem. Ex his infero (α) *Accentus* *subdistinctivum* *Athnachi*
maximus & *remotissimus* ibi locumque, ubi *sensus* ditionis illius *maximè*
se distinguit. Patet hoc ex terminis, & inductione exemplorum, nec
 non legibus accentuationis. At elige jam distinctionem sensus
 maximam, ex his 4. recensitis membris ditionis *Athnachi*, ubicunque
 velis, nullibi deprehendes hunc *Sakephk*. sed in *mediæ* *proœmii*.
 Infero (β) *Omnia* *Accentus* *subdistinctivum* *reperitur* in eadem *Domini*
ditione, quò *remotior* est à *Domino* suo, eo *plus* & *perfectius* *subdi-*
stinguit. Est hoc *axiomatum*, quæ vocant, *aureorum* *quartum*. Jam
 consideret quis *רֵךְ* *Sakephk* in voce נָפַךְ vers. 5, & *Segoltam* *Sa-*
kephkatonis æqualem in תֵּעֲבָרָם ibid. nî spon te coecutire velit, vi-
 debit, *רֵךְ* = vocis אֶלְרֵךְ versu 2. non tantum distinguere,
 quantum = in תֵּעֲבָרָם; sed solum tantillum, quantillum = in voce
 נָפַךְ *Athnacho* vicina. Infero (γ) *Omnia* *accentus* *claudens* *sententiam*,
major est eo, qui eam tantum *mediat*. Patet vel ex sola collatione *Siluki*
 &

§. *Arnachth. A. Refia* vocis עֲרִיבָה claudis sententiam proemittit, *Sakephk*, verò *mediat*. Ergone *Refia* cū *Sakephk*, major? an *Dux* dignior *Rege*? Absurdum! Infero (4) *Ubi in ditione Achnachi est Segolta*, ibi postmodum non datur equi magna, valde vitium major aliqua subdistingtio. Ratio, quia *Segolta* loco *Sakephk*, ponitur in ultima seu remotissima ab — subdistingtione majori, adeoque maxima. Qui ergo post *Segoltam* vocis עֲרִיבָה repeti potest *Sakeph* parvum? Cur non itaque prius legitimant hunc accentum, & reliquos ab eo dependentes, antequam demonstrent? Qui accentuatio nullibi facillor, quā in *Decalogo*, cū primus statim versus crucem figat, & *Methodistis* illos fallat? Requiritur certē videtur hīc *Sakephkaton*, *Sillakum* aut *Achnachum* aliquem vicinum magis, & adhuc ante *Segoltam*, vel in versu 2. cum *MS. Erfurtenfi*, vel in versu 3. Ipsi interim de præceptorum suorum perfectione, & Accentuationis in integrum restitutione dispiciant, dum nos ad reliqua pergimus.

Accentus Versus Decalogici Ildi.

§. 12. Hi sunt; לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אַחֵרִים עַל-פְּנֵי

Accentus Præcepti.

לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אַחֵרִים עַל-פְּנֵי

§. 12. Vox *maccaphata* לֹא-ratione versus requisito ordinariē — privata est, non item *rationis præcepti*, cujus respectu servat *Munachum* ditionis *Tehifote* P. MS. laudatum neque *Metbeg* neque *Munach* habet. *Junius* iterū malē תֹּי — ad versus refert. Conf. §. 5. *Maccaph* contra ad præceptum. Utut enim conveniret *sequela* hac accentuatio *ratione versus*, (quod frustra contra *Junium* obiectum est) לֹא יִהְיֶה לְךָ *Maccaph* tamen id prohibet, quod tollit accentum versus, nūc item præcepti, si quem habet. Unde hoc *Munach* rectē in *Targum*, (quod soles accentus versus habet) omissum.

§. 13. Qui codices post יִהְיֶה adhibent *lineam Maccaph*, & tamen duos accentus ad vocem hanc ponunt, nempe ׀ & ׀ ex modō dictis errant.

§. 14. In לְךָ malē omissus ׀ in *MS. Erfurt.* cui usui ergo *Munach* in יִהְיֶה?

§. 15. In voce פְּנֵי תֹי — est propter *Sillak*, *Pathach* verò ordinarium propter *Rebbiam*, ut notum. *Codex. MS.* omittit *Refiam*

Parab. Finit hęc Silluc *versum*, Robbia *consonant. præceptum*, ut in versu præcedente, & subsequente, cum tamen neutrobique, fatentibus ipsis adversariis, qui præcepti primi finem hit constituent, præcepti novi terminus sit. At utrobique iudem accentus, qui divisionem Decalogi, fat antiquam saltem signant, & fortè antiquiorem, quam *Josephi Historiographi & PP. nonnullorum avo; nam, dicente Boblio, si vel maxime accentus, tanquam character distinctivus præceptorum, à Masoretibus Tiberiensibus sine infici, procul dubio ex traditione patria, que sanè apud Judeos non est contemnenda, iidem non leve remansit nostra divisionis argumentum.* p.4. Conf. *Aben Efram* sententiam de divisione Decalogi, hac in parte nostram, stabilientem, *comment. in b. l.* Qui ergò scribere audent nonnulli, *ex historiis doceri posse, à Mose usque ad Augustinum nullam aliam Decalogi divisionem usurpatam esse, quàm eam, que præceptum de die alienis & sculptilibus pro distinctis habet?* Vid. *Tom. I. Dissp. Giesens. XI. §. 56. p. m. 402.* Memorat *Dn. D. Osander, comment. in Exod. esse, qui Sillukum vocis וּבְחִיָּיָא obijciunt.* Sed certè frivolum nimis est hoc, cum hac ratione ex solo præcepto primo quinque erui possent, propter quinquies repetitum Sillukum.

Accentus versus Decalogici III.

§. 16. Hi sunt sequentes: לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכֹל
 תְּמוּנַת אֱשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמֶּנּוּ וְאֲשֶׁר בַּאֲרֶץ מִתְּחִיל
 וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתְּחִיל לָאָרֶץ:

Accentus Præcepti.

לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכֹל תְּמוּנַת אֱשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמֶּנּוּ
 וְאֲשֶׁר בַּאֲרֶץ מִתְּחִיל וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתְּחִיל לָאָרֶץ

§. 17. In *Codice Buxtorf. Maccaph* vocis לא malè omissum. In *MS. Erfurtensi* autem *Munach.* Junius rursus τὸ *Maccaph ad præceptum*, & τὸ *Munach ad versum* refert, invito *Kadma.*

§. 18. *Codex Basileensis* malè adhibet post לֹא תַעֲשֶׂה *lineam Maccaph*, nec non *Erfurtensis*; illo nihilominus & — & — hoc neutrum exhibente in *Exodo*, in *Deuteronomio* tamen *Kadmam.* Junius vitiosè *Kadmam ad præceptum* refert; contra *Munichani* utramque vocis לֹא תַעֲשֶׂה & לְךָ ad *versum*, *Morcani* autem vocis לְךָ ad *præceptum.*

contradicente. Hic tamen *Refa* non tantum, quantum superiores distinguit, quia Domino suo *Sogolca* vicinior reliquis est, residenti in voce **לעברם**.

Accentus Versus Decalogici IV.

לֹא-תִשְׁחַחֲדוּם לַחֵם וְלֹא תִעֲבֹרֶם כִּי אֲנִי וְהַיְיָ
 מֵדִבֶּרְתִּי יָלַד קִנְיָה פֹקֵד עוֹן אֲקוּת עַל-בְּנֵיכֶם עַל-שְׁלֵשִׁים
 תֵּן-דִבְעִים לִשְׁנָא :

§. 27. Vides hic, Lector, post vocem **לשנא** usque ad **לעברם** simplicem obtinere accentuationem, ob idem satellitium Dominorum *Silluk* & *Achnach* vocis **לשנא**, quorum ille claudie versant, hic mediat, seu bipartitur preceptum. At Domini vocis **לעברם** diversis gaudent satellitibus, unde *dplex iterum accentuatio*. *Accentus* itaque prioris *hewiſſichis* ratione precepti sunt hi :

לֹא-תִשְׁחַחֲדוּם לַחֵם וְלֹא תִעֲבֹרֶם
versus hi.

§. 28. Vox **לֹא** in *Opere Basil. Dom. V. v. 9.* pro *Mesheg* minus rectè habet — B. Bohlius in **לשחחוד** heterogeneum *Trophe* servum ponit — contra *Targum Denteron.* (quod in hoc solo versu præter accentus versus etiam præceptivos habet) in **לשחוד** — servum **לֹא** omisit. In voce **לֹא** simplex *Mannach* gemino servit Domino, nempe — & — Unde non opus est **לֹא** *maccaph*, quod *Nisselius* in Exodo posuit, nec non *Hutterum*, & *Veneta*, propter absentiam *Mesbegi*.

§. 29. Videri poterat, regularem accentuum positum requirere in voce **לעברם** una præcepti *Achnachum* cum *Achnacho* versus : quia Oratio præceptiva in hanc vocem definit, & reliquæ non tam præceptum ipsum, quàm ejus rationes & motiva complectuntur. Sed quæ adhuc dici possunt, reservabimus ad §. 34.

§. 30. B. Bohlius in **לֹא** loco *Telische M.* qui respectu *Tebhiri* in **לֹא** requiritur, ponit *parvum*, respectu *Darge*, seu *Geresché vicaris*, in **לֹא**. Sed præter auctoritatem Codicum videtur hac ratione vox **לֹא**, quæ à verbo **לֹא** regitur, minus benè ab eo divelli, & voci **לֹא** subordinari. *Erfarsensita* legit : **לֹא** quomodo ferè alijs accentus *Karnepara* pingitur, alternans fedecies pro *Paser*, cui cum locus hîc non sit, sed *Telische M.* malumus pro

pro *Toliftha geminatio* interpretari hanc figuram, maxime cum aliis
 in hoc & aliis MSS. nil novi sit geminari *ptz* - & postpositivos ac-
 centus; suffragante nobis testimonio *R. Jacobi Chajim* in ערך נבירות
 Part. II. Op. Basil. fol. 66. col. 1. l. f. ubi expresse dicitur, esse קרבים
Russii et ceteros, qui præter *Paschiam*, etiam *Segolam*, *Sarkam* & utrum-
 que *Toliftha* germinant.

§. 31. Facili lapsu quidam Codd. *Kadmam* in נע supra *Nun*
 ceu *Paschiam* posuere, alii supra *Ajin*. *B. Boblim* hic *Kadmam* pro
Munach positum autumat, ex ratione Grammatica, & doctis nota,
 quam tamen frustra rursus in libellis accentuatoriis, qui ad *Mu-*
nachum h. l. requirunt vocem *Monosyllabam*, aut *Milhel*.

§. 32. Codex *Athia* sub חבון in *Deuteron.* minus bene habet
 — pro — *Buxtorfius* & *Nisselius Dargam* cum superfluo *Pascha* po-
 nunt h. m. חבון.

§. 33. In אבשר quia nondum *Sillabæ parvæ* adest, turbante e-
 jus puritatem — collateralis, idcirco medium præcepti in fine versus
 est. Hoc loco, præsertim *Excell. Dn. D. Varenio*, in suo *Decadibus*,
 moveri potest quæstio: An vox אבשר ad patres, an ad filios, & ne-
 potes spectet? Resp. ut jam taceamus, תו' ל, tanquam notam *Geniti-*
vi possessoris, qui alium nempe חבון patrum respicit, etiam accen-
 tus suffragantur, תו' אבשר cum patribus coherere. Secus enim si
 esset, voces quatuor versus ultimæ, juxta *Dictamen Grammaticum*,
 intimè connexæ per similes casus essent, & præterea, juxta *Dicta-*
men Logicum, voci patrum, ceu subjectum imputationis subjecto
 inhaesionis contradistinctæ, ita ut regularis positus accentuum hic
 esset חבון ען אבשר.

§. 34. De situ *Athnach* præceptivi in voce אבשר ex di-
 ctamine Logico, & proportione *Distinctionum*, (prout hæc in Scri-
 ptis Recentiorum tradi solent) oritur dubium. Nam *Athnach*,
 tanquam accentus ex sua natura bipartens h. l. si ἀναλογία servan-
 da est, præceptum primum, & quæ cum eo coherent, debet in duas
 partes adzquatè dispescere. Sed quid ille? Tantum abest, ut hoc
 præstet, ut ne quidem orationem præceptivam ingrediatur, cum
 illa folius *Segolæ* dominio subsit; adeoque *Athnachum* non nisi ap-
 pendicem primi præcepti (quæ tamen non ita propria est primo
 præcepto, ut non omnibus aliis communis sit, docentibus id Institu-
 tionibus Ecclesiarum nostrarum Catecheticis) bipartiat, & ratio-
 nem

nem præcepti cum comminatione v. 5. distinguat à promissione v. 6. Convenientius certe ex præscripto Accentuatorum in עכרים ubi simul *Athnach* versûs est, compareret, sicuti factum videmus v. 11. in tertio præcepto, ut ad eò præceptum, & ejus ætiologia, seu ratio, διχορμωσ abinvicem distincta fuissent. Aut si neque hic, certe non alibi quam in עכרים v. 1. ut ita solenne illud proœmium aut pars præcepti affirmativa v. 1. à præcepto, aut saltem ejus parte negativa, separaretur luculentius. Vidimus sanè supra, quòd Codices bene multi ad hanc vocem *Athnachum* exhibeant. An forte, ut nonnulli conjectant, idèò *Athnachum* ad finem usque versûs 5. rejectus est, ad indicandùm, *Sillukum* præcepti non longè abesse, nempe sub finem versûs 6? Sanè conjectura hæc vel idèò probabilis esse videri alicui posset, quòd idem etiã *Athnachum* Præcepti III. v. 11. contigerit, cujus situs huic non ad eò dissimilis est. Sed demus hæc ita esse, quì horum possit esse דוּדְהֵיִךְ?

Accentus versûs Decalogici V.

וַעֲשֵׂה חֵסֶד לְאֶלְפִים לְחֻבְי וְלִשְׁמֵי מְצֻרֵי:

§. 35. Accentus usque ad אֶלְפִים denuò videmus simplices, ob simplex *Silluk puri* dominium, & satellitium. Unus enim *Silluk* duobus sufficit, finiendo sc. & versui & præcepto; ratione versus ad אֶלְפִים substituens $\bar{}$, respectu præcepti verò $\dot{}$. Unde abinde ob diversum Dominum, diversum quoque famulitium. *Versûs accentus* sunt $\bar{}$ $\bar{}$ $\bar{}$; *Præcepti*: $\dot{}$ $\dot{}$ $\dot{}$ Erfurtense MS. sicut & in Exodo & in Deuteron. ad vocem לִשְׁמֵי v. 5. omisit *Athnachum*, ita in Deuteron. hanc versum cum simplici accentuatione, eaque versûs, per totum exhibet.

§. 36. Hic demum in voce מְצֻרֵי est *Silluk purus*, seu talis, qui alium continuantem à latere accentum non habet. Ibi itaque *Finis præcepti*, (plurium versuum si sit) ubi *Silluk* solitarius. Secus autem habet, si vice versa unus versus plurium præceptorum sit, ut postea ad *Præcept. V.* dicturi sumus. Accedit *Samech Majusculum*, seu signum *Parischæ* clausæ, quod decies in Decalogo repetitum, decies singula præcepta claudit, eorumque signum discretivum est, ut docetur alibi à nostris. Buxtorfius *absurdum dicere statueret* D & D *sententiis* (atque ad eò etiã præceptis) *postponi, cum præponantur*. Sed annon ibi primum præceptum clauditur, ubi D secundum inchoat? Res eodem redit. Sufficiat, decem præcepta per decem D

vel

discriminaret ipsam præceptam à conminatione annexa; quorum illud priori homilichio, hæc posteriori inclusa est. Eadem est ratio Præcepti IV. v. 12. Ubi aded ad evitandam geminationem ejusdem accentus simplex est accentuatio, nec duplex deficit, vel interruptitur, quod contendit *Buxtorfius l. c.*

§. 2. Codex Basileensis in Exodo ad vocem primam *Yarqumicam* pro *Merca* vitiosè habet *Metbeg*, sine tamen *linea Maccaph*. In Deuteronomio verò neutrum, sed solum *Maccaph*. Cum *Sillak puro* secundum præceptum claudit etiam secundum *Q* majusculum, in Deuteronomio quidem; at in Exodo majusculum *Q* signum parschæ aperta. Ex quo *Buxtorfius* colligit, cum hæc litteræ habeant significationes contrarias, non posse eas habere idem officium distinguendi præcepta. Sed frustra, quid enim illa contrarietas calligraphiæ Ebraicæ officit identitati muneris distinctivi? Obiter hæc notamus, in laudato MS. per univèrsa Biblia non apparere istius mundi *Q* & *Q* vel simplia vel tripla.

CAPUT III.

De

PRÆCEPTO TERTIO.

§. 1.

Datur in hoc præcepto denuò duplex accentuatio, ob diversum præcepti versuumque terminum; dum quatuor complectitur versus hoc præceptum, nempe 8. 9. 10. 11. in Exodo. 12. 13. 14. 15. in Deuteron. ut aded accentuatio versus quater repetatur, continuatè interim ad, quæ est ratio Præcepti. Medium præcepti idem, quod versus 11. atque aded in puro *Achnacho* vocis *אֲשַׁחֲזֵב* in Deut. verò sub finem v. 14. in *Sillukum* vocis *אֲשַׁחֲזֵב* incidit *Achnachus*, atque ita *impurum*.

§. 2. Ab hoc præcepto usque ad finem Decalogi variè turbatur idemitas & series verborum, secus ac in duobus prioribus præceptis factam, ubi eadem voces, iidem accentus utrobique; hæc itaque & in seqq. gemina accentuum & verborum facies ex *Deuteronomio* & *Exodo* exhibenda. Ampliatis enim vel contractis versibus, idem quoque accentibus obtingit, mutatoque vocum posita simul accen-

accentuum consecutionem suo modo variare necesse est. Confer de
hac variatione Decalogica *Aben Ezra Comment. in Exod.*

Accentus Versus Decalogici VII.

Exod. זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ
Deut. שָׁמֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ :

Præcepti hi sunt:

Exod. זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ
Deut. שָׁמֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ.

§. 3. Mutatis vocibus per aliarum substitutionem & adjectionem, nilominus manet accentuum legitima consecutio, & distinctio-
num proportio.

§. 4. Conqueritur B. *Boblius* de plerisque sui ævi codicibus, quod in ultima verborum præcepti voce omisum sit *Resia*, cujus tamen satellites in prioribus vocibus adparent. *Munach* vocis שמור non servit actu *תל* *Telscha*, qui hic in *Deuteronomio* ipse *תל* *Kadme* famulatur, sed nonnihil subdistinguit, docente nexu harum vocum grammatico: *Observa | diem Sabbathi |* De *Resia*, præceptum, non obstante fine versus, continuante, supra dictum. *Morca* vocis מצוה servit & *תל* *Taphcha* & *תל* *Legarme* vocis צוה, ut supra etiam dictum: §. 24. Quidam tamen Codd. adjungunt ei *Munachum* *תל* *Legarme* servitutum. Horum lectionem approbat etiam *Dn. D. Varenius* l. c. nec non *Achias*. Priori verò lectioni à nobis exhibitæ favet *B. Boblius*, consentit *Codex Niffelsi, Buxtorf, Erfurt*. In צוה monemus, à *Buxtorfo* omisum *Legarme*. c. 5. Deut.

Accentus Versus Decalogici IIX.

Exod. & Deut. שֵׁשֶׁת יָמִים הַעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלֶאכֶתְךָ:

Præcepti:

שֵׁשֶׁת יָמִים הַעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלֶאכֶתְךָ

§. 5. MS. Erfurt. in Deut. insignem exhibet variam lectionem, substituta ditione *Athnachi*, in locum ejus, quæ in *Exodo* *Sakephkationi* est, h. m. שֵׁשֶׁת יָמִים הַעֲבֹד ubi *Athnach* versum duarum propositionum bipartitur in tertia voce, à qua rarius alias abesse solet.

Unde nisi Codicum consensu hanc accentuationem reprobaturum eas, rationibus, aut inductione exemplorum non adeo facile eam destruxeris.

§. 6. Meminit *B. Bohlus* p. 27. fuisse, qui *Munach* in שׁוּחֹמִים omittendum censuerint, sed minus rectè; cum *Munach* vocis יָמִים vicarius *Gereschs* subdistinctivus æquè sibi postulet servum, ac accensus *Pascha* suum *Mahpach*. Est autem ejus servus h. l. aliud *Munach*, tanquã alteruter *Gereschs minister*, ob tonum in prima. de *Silluko impuro* & *tal Segolta*, tanquam qui præcepti sermonem & argumentum extra hujus versûs terminos protendit, non est, ut ea, quæ hanc in rem jam dum aliquoties dicta sunt, repetamus.

§. 7. *Nota*: Voces propositionis posterioris, ratione versûs censeferi facere ditionem duarum vocum; ratione præcepti non item. Falsum ergò, quod communiter docent, *Segoltam* cum voce præcedente jungenda, pro Ministro substituere semper Minorem, in voce à se secunda.

Accentus Versûs Decalogici IX.

In Exodo quæ Versum.

יּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבִיעִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל—
מְלָאכָה אַחַד וּבִנְךָ וּבִתְךָ עִבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וּבְחֵמְתְךָ וּבְרַחֲמֶיךָ
אֲשֶׁר בַּשַּׁעֲרֹת:

Quæ Præceptum.

יּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבִיעִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל—
מְלָאכָה אַחַד וּבִנְךָ וּבִתְךָ עִבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וּבְחֵמְתְךָ וּבְרַחֲמֶיךָ
אֲשֶׁר בַּשַּׁעֲרֹת:

§. 8. Vox ובִּנְךָ debet carere *Maccaph*, quod *Nisselius* & *Abbas* apposuere, cum à reliquis omnibus vocibus utrobique, ab hac verò etiam in Deuteronomio absit, nec ulla hic tonorum collisio, aut accentuum penuria. *B. Bohlus* similiter hanc lineolam exhibet, & residuum *Munach* minus rectè ad solum versum restringit, qui potius ad solum præceptum referendus fuisset. Rectius ergò stat *Munach* simplicum pro duplo, serviens utrique Domino & 2° condesciente accentuatione *Targumica*. Vox אַחַד אֶחָד unum pro gemino ḥabec

habet. Nam & *Talisha M.* in tertia à se voce pro Minore substitutivo sumit *Munacham*, ac si vox ita extaret אַתְּוּרָא.

In Deuteronomio prius hemistichium quàm Versum.

וּזְמַן הַשְּׁבִיעִי שָׁבַר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ

quàm Præceptum.

זְמַן הַשְּׁבִיעִי שָׁבַר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ

Posterius hemistichium, quàm accentus Versus & Præcepti idem,
b. m.

לֵאמֹר תַּעֲשֶׂה כָּל-מַלְאכָתְךָ אֲחֵרָה וּבִכְךָ וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ
וְאִמְתְּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחִמּוֹרְךָ וְכָל-בְּהֵמַתְךָ וְגַרְךָ אֲשֶׁר כְּשִׁעְוֶיךָ

לִמְעַן יִנַּח עַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ כְּמוֹךָ:

§. 10. Est heic rursus simplex pro gemina accentuatio, ob eisdem anteaambulones, quos *Silluk* & *Athnach* (ille Versus, hic Præcepti accentus) qui huic hemistichio præfunt, habent.

§. 11. Restituimus hos accentus, quos nullus omninò Codex per omnia tales exhibet, è *Targum Operu Basil.* tanquam analogiz maximè consentaneos; ut miremur, non eandem industriam in ipso textu Ebræo fuisse adhibitam. Consentit his etiam MS. nisi quod in כְּמוֹךָ *Athnachum* omiserit. & pro *Rebbia*, forsan non adeò incongruè, *Dargam* in לִמְעַן positum ostenderit. Quàm prius hemistichium verò insignis occurrit varia lectio, dum itidem simplici gaudet accentuatione, excluso *Athnacho* versus cum suis, & solâ præceptivi *Rebbia* ditione obtinente. Codex *Basileensis* quatuor voces intermedias malè duplicibus exhibet accentibus, reliquis omnibus simplicibus; וּבִתְךָ וְאִמְתְּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחִמּוֹרְךָ *Nisseliani* haud meliùs hunc in modum: וּבִכְךָ וּבִתְךָ וְאִמְתְּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחִמּוֹרְךָ *Athias* quoque, ceteris expurgatis, malè tamen novos duos substituit, itidem geminos, in כָּל-מַלְאכָתְךָ. Similiter erroneè plures Codd. alternis ferè vicibus אֶלֶף² prævium servum *Munach* modò, modò & *Merca*, exhibent, cum solus אֶלֶף sit homogeneus.

§. 12. De אֶלֶף² vocis וּבִתְךָ in Buxtorfiano, vel vocis וּבִכְךָ in *Nisseliano* Codice observandum, enim ideò vitiosum videri, quia

numquam alibi repetitur, (excepto loco 2. Sam. XI P. v. 32. ubi tamen, notante Buxtorfo, hodie libri variant, Thef. Gr. p. 687) sed pro eo repetendo Paser, sæpè repetendus, adhibetur, ut Accentuatores unanimiter docent. B. Boblius equidem, eraso in וּבְרֵךְ *Telischa M. & Munacho* substituto, metuit vocali *Sagol*, sub ת ob retractum, tonum ex *Scheva* oriundo, Reg. Schickh. 131. cui *Munach* tanquam servus vix congruat. Verum hic ante omnia notandum, *Munachum* (ex mente illorum quidem, cum quibus nobis res est) non servire, sed *Minoris subdistingui* munus gerere, cum in עֲבָרָךְ jam dum servierit, nec dua voces abnu immediate conjungantur. Jam verò non solos accentus maximæ, vel majoris, sed & minoris *Distinctionis* retrahi, & vocales, ob eos retractos, mutari posse, docet Dn. D. *Varmuth. H.R.* p. 33. Cl. *Kolbans. Gr. Ebr.* p. 56. illustre hujus rei exemplum ex loco Pf. 3. v. ult. peti potest.

עַל־עַמְךָ בְּרִכְתֶּךָ סֵלָה | Super Populum T. Benedictio T. | Selah |

Ubi *Munachum* subdistingueret, & *Tiphcham* non anteriorem in Metro conjungere, omnes novimus, & tamen ob *Scheva* suffixi itidem in : transit.

§. 13. *Accentus Versus Decalogici X. simplices.*

In Exodo.

כִּי שֶׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ
 אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן
 בָּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ :

Simplex est accentuatio, quia *Silluk & Athnach*, qui omnibus vocibus suos dant accentus, & Versui & Præcepto præstant, ut *Silluk parum* & præceptum & versum terminet, *Athnach* quoque utrumque mediet.

§. 14. Priores tres voces eodem sensu, licet non eodem vultu, comparent etiam Exod. 31. 17. tonorum collisione aliter sublata h. m. כִּי־יִשְׂרָאֵל יָפִים MS. tamen in priore loco ita legit : כִּי־יִשְׂרָאֵל יָפִים prout ad posteriorem nota *Masoretica* hæc habet;

כִּי־יִשְׂרָאֵל יָפִים h.e. libri alii legunt Exod. 31. 17. cum *Pesik munnabero*, quod *Rebbiam* alias in tertia voce præcedit.

§. 15. De 2 vocis יָפִים movemus dubium, parumque abest,

משם ביד חזקה וכזרע נסויה על-כן צדק יהיה
אלוהך לעשות את-יום השבת :

Faere accentus quæ Versum, sequuntur quæ Præceptum.

חזרה כי עבר היתה בארץ מצרים ויוצאך יהיה
אלוהך משם ביד חזקה וכזרע נסויה על-כן צדק
אלוהך לעשות את-יום השבת :

§. 17. Facile inde judicare licet, quinam in combinatione accentuum simplices stent pro geminis? In voce עבר maluimus pro *servo* טָרָא assignare *Mercam*, ut supra, quam cum *Achia* אֲ. Potest autem - etiam h.l. subdistinctivus esse in II. voce à Domino, quia vovula כִּי ferè semper sequenti per servum adhæret, qui jam esset *Mannach*, hoc modo: | עבר והיתה | | Vox ויוצאך supra *Kadumam* habet loco *Metheg* extrusi. *Schick*, Reg. 156. m. III. respectu habito ad א, unde ratione *Metheg* manet, falsò in א mutatum, in *Opere Basileensi & Nisselano*, cum *Tiphcha* planè heterogeneus sit, & non nisi in voce *Athnachata* *Methegi* vices subire possit, *Manjela* tunc audiens. De quo ad *Tiberiada Buxtorf*, p. 62.

§. 18. In sæpius laudato MS. denuò etiam hic occurrit sequens variatio: והיה אלהיך כיעבר היתה בארץ מצרים ויוצאך והיה אלהיך משם ביד חזקה וכזרע נסויה Heic videmus *simplicem per totam prius hemistichium accentuationem*, quæ tamen longè diversa est à simplici *Versus & Præcepti*, quarum utramque ex *Impressis* §. 17. exhibuimus.

§. 19. *Athnach* hic est *purus*, adèdque tam *Versum* quam *præceptum* bipartitur. Nec est, quòd hac ratione *geminum Athnachum* ratione *præcepti* dari putes, unum, versu præced. in כמור alterum, heic loci. Nam §. 11. diximus, à MS. omisum esse *Athnachum* ad vocem כסוף, ut adeo hic *præcepti medietas* assignetur, prorsus ut in *Exodo*, cum *Athnacho* versus etiam *Athnachus* præcepti in voce השביעי concurrat ante voces על-כן, ut hoc loco. *Judicio* igitur aliorum committimus, an non rectius, & parallelæ accentuationi *Exodice* convenientius *Athnach Præcepti* in MS. quam in *Impressis* locatus sit?

§. 20. In reliquis positus accentuum horum planè regularis est, nisi quòd non adeò liqueat ratio, cur Athnach heic ditionem duarum vocum habeat, & tertiæ voci subdistingivum Majorem ÷ imposuerit, cum in Impressis Minor ibi sit? Possemus equidem, more Accentuatoribus plerisque recepto, ad *Emphases*, quas nunquam non crepant, confagere, sed lubenter ab his abstinemus, fassique rem hoc confugio confici non posse, sed ulterioris indaginis esse; qua in re quidem *B. Bohlius Disp. III. §. 25. de Accent. Ministerio*, circa eruendam sedem $\tau\delta$ ÷ laudabilem navavit operam, sed non perfecit, quod inceperat. Nec ab *eis*, quibus tamen accentuum divinisissima doctrina, planè extricata, & restituta putatur, id præstitum, qui, ut dictum, nunquam non ditionis duarum vocum meminere, nec tamen, quod sciamus, ubi constituenda, & à priori demonstranda sit istius modi ditio, docuerunt, ut adeò hujus rei non plus notitiæ haurire ex *emphasibus* plerisque possis, quàm scientiæ naturalis, ex qualitatibus occultis. Similem locum, ubi propter ditionem duarum vocum, in MS. comparentem, per totum ferè accentuatio variat, & ab Impressis omnibus discrepat, nempe *Josua 24. 14.* exhibuit nuper admodum *Exc. noster Frischmuthius*, (cujus Viri $\omega\sigma\lambda\upsilon\mu\alpha\theta\epsilon\iota\sigma\upsilon\tau\upsilon$ promptam benevolentiam, & affectum impensissimum, ut aliàs, ita & in adornanda hac Dissertatione compertum, publicè heic prædicamus) ad calcem novissimæ Dissertationis, de *Termino Adventus Messie contra Abarbanelum*; ubi vide.

§. 21. *Silluk purus* ut aliàs, ita & hic, rursus & versum & præceptum claudit, suffragante litera Majuscula D .

CAPUT IV.

De

PRÆCEPTO QUARTO.

Accentus Versus Decalogici XI. in Exodo.

כָּכָר אֶרְצֵי מִצְרַיִם וְאֶרְצֵי מִצְרַיִם לְמַעַן וְאֶרְצֵי מִצְרַיִם יִסְדָּר עַל
 הַדְרֹמָה אֲשֶׁר-יִתְּרוֹ אֱלֹהֵיךָ נוֹתֵן לְךָ:

כִּכְר אֶרְדְּמִכּוֹךְ וְאֶרְדְּמִנְךָ כִּמְשֵׁר צִוְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לִמְעוֹן יִאֲרִיכּוֹן יִמִּיךָ וְלִמְעוֹן יִיטֵב לְךָ עַל הַדְרֹמָה אֲשֶׁר־
 יִהְיֶה אֵלֶיךָ טֵתָן לְךָ:

§. 1.

Utrobique idem Versûs & Præcepti Terminus, utrobique ergò etiam simplex accentuatio. Nec tamen utrobique eadem totidemve voces & propositiones; Ergò nec utrobique iidem totidemvé accentus. Eadem tamen consecutio.

§. 2. Voces אֶת־מִכּוֹךְ וְאֶת־מִנְךָ utut per expressam copulam *Vau* jungantur, & amplius eadem quoque *construptione Grammatica* vocem כִּכְר respiciant, nihilominus contrà *Distamen*, quod vocant, *Grammaticum*, per accentum distinguentem divulsæ sunt h.m. *Honora patrem | & matrem* || Causam si ex libellis accentuatoriis petere velis, promtè ubi subministrabunt *emphaticam transpositionem termini distinctivi*, quam tamen eodem loco, quo plerasque illorum *emphases* habemus, & hac in parte restitutam accentuum doctrinam destitui putamus. Observare namque licet, alibi etiam ἀναλόγως hoc fieri, quoties Verbum, à quo utrumque horum nominum copulatum dependet, immediatè præcedit, divelli ea de se invicem, & alterutrum cum verbo jungi, nisi junctis illis fieret *collisio tonorum*, tunc enim separatur Verbum; vel *Distamen Logicum* aliud suadeat. Inspiciantur solùm *Prov. c.1.v.2.6.c.2.9. Gen.1.v.2* ut plura taceamus. Accedit *Distamen Logicum*, quod in his verbis *objecta honoris distinctè* proponit (1) *patrem*, (2) *matrem*.

§. 3. Vox על non Mahpachum, sed Jethibh habet, subdistinctivum quidem, sed ferè nihil distingventem, unde & *B. Boblio, Dux miser, B. Schikardo, Rex putativus* audit, qualis etiam est *Gen. XLIX. 10.* ubi Judæi frustra urgent distinctionem, vertentes: *Non recedat sceptrum à Juda, nec Legislator de pedibus ipsius in æternum.* Multò minus igitur nobis suspicari licebit, Judæos hac sua interpunctione corruptis *textum sacrum.* Manifestum sphalma est in *Targum Operis Basl. in Exodo*, ubi ita legimus על־אַרְבָּעָה sublato per Mac-caph tono & accentu vocis על in *Deuteronomio* tamen rectè:

עַל־אַרְבָּעָה Sakeph namque omni satellitio destitutus *Sakeph Gadol*

Genal h. m. ~~MS.~~ MS. neque ; neque ; in ~~Exod. 20.~~ *Exod. 20.* exhibet, quorum prius etiam in *Deuteronomio* (quod mirum) omissum est, in Codd. quoque impressis. Rationem hujus diversitatis, aut vestigium saltem, frustra in utraque Masora, tam parva, quam magna, & hac tam interlineari, quam finali, quaesivimus.

§. 4. *Silluk purum* iterum finit Verbum & Praeceptum, juxta cum D signo discretivo. Haec tamen igitur *quatuor praeccepta* vidimus per *quatuor signa discretiva* discriminata, & in *quatuor Sillukos puros* terminata. In seqq. qua posterior longe alia ratio; ibi enim propter excedentes praeccepta versus vice versa *Silluk impurum* etiam praeccepta finit intra versum.

CAPUT V.

De

PRÆCEPTO QUINTO.

Accentus versus Decalogici XII. qui est IV. Praeceptorum.

לֹא תִרְצַח לֹא תִנְאֵף לֹא תִנְכַּח לֹא תַעֲנֶה בְרַעַךְ עַד שִׁקְרָהּ:

Accentus Praecepti V.

לֹא תִרְצַח

§. 1.

IN *Deuteronomio*, ut ut non per omnia eadem vocum facies, accentus tamen iidem. Supervacaneum ergo ducimus, eos denuo hic recensere.

§. 2. Quatuor Praecepta, nempe V. VI. VII. IIX. hoc uno contineri versus diximus idè, quia ter accentuatio praeccepti per *Sillukum*, *impurum* equidem, finitur, & quarto demum loco cum ipsa accentuatione versus per *Sillukum purum*. Accentus namque virtus per medios hos *Sillukos praecipuos* sermonem continuant. *Buxtorfius* in vers. 2. 3. 4. 5. 6. *Exod. 20. eandem accentuum rationem esse contendit*, indeque objicit, quid obstat, quod in illis versibus, tanquam uno mano, etiam diversa & distincta contineri possent praeccepta? Sed facilis est Responso per negationem asserti hujus: quod ibi sit eadem accentuum ratio; imò planè est inverfa. Ibi enim ante singuli versus *Sillukum* nullus alius datur; heic ter: ibi cum *Silluk*

Verbis semper junctus est accentus continuans praeceptum, hinc uerba, cum *Schuk* praecepti jungitur accentus continuans versuum. His itaque versus est, non, ut vulgò in partitione versuum Decalogicorum sit, quatuor, pro praeceptis totidem. Ex quo errore quater appositum est *Soph Pasuk*, nisi hoc malis in Decalogo solum ad *Schuk praecepti* quoque referre. Nati hinc sunt XVI. Versus Decalogici, cum non nisi XIII. sine.

§. 3. Facta in his duabus vocibus combinatione utrorumque accentuum, sistimus hanc earum formam: פִּתְּחֵי מַעַל
Hac ratione vocales vocis posterioris habent suos appropriatos accentus, secus ac alias in verso planè modo fit; & ansa hac rationi praeciditur delabendi in errorem, ac si *Patach* post *Kamez* sub ultima gutturali פִּ sit Furtivum, quod equidem *Drusium* sensisse compertum est, & cum eo *Auctorem Supplementi Schickardiani ad Horol. R. 12. Drusium* namque in libr. de Rect. Lect. L.S.p.m. 51. *Aleph* latens subintelligit, ac si vox scripta esset hinc פִּתְּחֵי מַעַל פִּתְּחֵי מַעַל. Rectè noster

B. Schickardus in Insinibulo suo p. 33. in Decalogo duplices accentus, & hinc natas duplices vocales agnoscit. Ut merito miremur, quæ cavillandi libido incesserit Recentiorum nonnullos *Schickardo-maltyges*, qui hujus erroris illum *B. Virum*, eruditione ipsis si non majorem, certè parem, insimulare, & ejus scripta vel hoc nomine exosa redlere & traducere nulli dubitant. Imò *o deus*, quem *B. Du M. Hiron* in Defensione Horologii dignis excepit modis, ne magis agere faceret exillimationi *B. Schickardi, Psistorium*, quem alibi *Schickardo*, tanquam erroris socium, junctum legimus, omisit, ut solum hunc defendendum præberet.

§. 4. Propositio hæc: *Non occidas*, ratione Præcepti integræ, facti dictionem daturam vocam: Unde pro *Mora*, tanquam ministro *Schuk*, venit *qns Minor Tiph ha*, cujus respectu פִּ est leniter dagesatum; illius verò, tanquam *Tiphcha Ministri*, raphatum. Quod ipsius in duobus seqq. praeceptis denuò notare supervacaneum ducimus.

§. 5. MS. utrobique ita legit: פִּתְּחֵי מַעַל פִּתְּחֵי מַעַל omittis *Tiphcha* & *Patach*, ut adeò ex mente Accentuatoris & Punctuatoris hujus, *Schickardus parum* & Versum & Præceptum claudat, totidemve sint versus, quot praecepta. Inde factum, ut & *Targum* statim subjectum fuerit, quod.

quod aliàs post singulos versus fieri affolet. At si duæ hæ voces & Versum & Præceptum absolvunt, quid negotii duplici accentuationis Sufficere poterat hæc: תַּנְחֹךְ לְךָ. Targum auctis vocibus auxit quoque accentus, h. m. תַּנְחֹךְ לְךָ at in Exodo regulares sunt; תַּנְחֹךְ לְךָ Opus Basileense in Deut. ad תַּנְחֹךְ minus re- & pro ׀ habet ׀. תַּנְחֹךְ & hic distinguit.

CAPUT VI.

de

PRÆCEPTO SEXTO.

Accentus

Versus: תַּנְחֹךְ לְךָ Præcepti: תַּנְחֹךְ לְךָ (Deut. N. 17)

§. 1.

A Thnachus h. l. est ratione versus medians, & quatuor Versus præcepta in singula bina partitur. De accentibus præcepti ׀ & ׀ modo dictum. Tô Kamez sub N non habet collaterale *Pschoch*, quia neuter Accentus brevem admittit vocalem. Sit itaque fides penes Auctorem *En Israel*, ita scribentem: תַּנְחֹךְ לְךָ תַּנְחֹךְ לְךָ : תַּנְחֹךְ לְךָ : תַּנְחֹךְ לְךָ h. e. In verbis: *Non occidas*, item, *Non machaberis.*, sunt duplices accentus & vocales.

§. 2. MS. ut antea: תַּנְחֹךְ לְךָ in Deut. תַּנְחֹךְ לְךָ Targum in Exodo: תַּנְחֹךְ לְךָ in Deut. תַּנְחֹךְ לְךָ in Textu Ebræo iterum ׀ pro ׀. *Silluk* & ׀ rursus discernunt Præceptum à sequente. *B. Bohlin*, nescio cujus Codicis vitio, vel quâ motus ratione, aut auctoritate rô ׀ inter VI. & VII. Præceptum ignorat, dum expressis verbis, *duo hæc præcepta uno ׀ inclusa dicit.* Vid. p. 39. lib. cit.

CAPUT VII

De

PRÆCEPTO SEPTIMO.

Accentus

Versus; תַּנְחֹךְ לְךָ Præcepti; תַּנְחֹךְ לְךָ (Deut. N. 17)

D 2

S. 1.

ritus accensibus peccata, cominus aggredi. Novit sine dubio *Bux-*
torfani ipsa B. Bohlius verba p. 39. quæ hæc sunt: *De Nono & Decimo*
Præcepto res videtur aliquantulum difficultior. Sic igitur

CAPUT IX.

De PRÆCEPTO NONO.

Accentus Versus Decalogici XIII. iidem, qui Præcepti.

§. 1.
IN Exodo sunt seqq. לֹא תַחַמֵּד בֵּית רֵעֵךְ ס
 In Deuteronomio iidem: לֹא תַחַמֵּד אֶת־בֵּית רֵעֵךְ ס

§. 2. De Samech, etiam in Exodo, postea. Promittunt hic sunt
 Advertarii in objiciendo hæc *solaris pleno*, ut vocat eum B. Bohlius,
Canone: (quo etiam nos aliàs in Præcepto II & IV. utimur) *Ubi*
Versus est per eorum simplicium accentuationis, ibi est unum Præceptum.
 Cum itaque hic ultimus Decalogi versus simplici accentu gaudeat,
 Silluko & Athmicho puris existentibus, confestim objicitur Præceptum
 de *Non Concupiscendo identitas*. Obiter verò hic notandum duci-
 mus, jam ante *Aben Esra* atatem, identitatem hujus præcepti in du-
 bium vocatam, & nostram divisionem propugnatam, ne soli *Augu-*
stino, tanquam Auctori primo, hæc divisio tribui jure possit. Ita
 enim ipse *Aben Esra*, postquam identitatem præcepti de *non habendo*
Deo alieno, & Non faciendis sculptilibus ex Nostratum mente
stabilitam ivisset, pergit: אחריו אמרו כי לא תחמוד בית רעך
 דבור השני עמדנו עשרי לא תחמוד אשת רעך וראיתם כי
 עסס אמר פעמים לא תחמד כי תחמוד הוא על שני דברים האחד
 : h. e. *Dixerunt alii,*
quod verba: Non concupisces Domum Proximi tui, constituent No-
num Præceptum, & verba seqq. Non concupisces uxorem Proximi
tui &c. Decimum. Ratio autem illorum est, quod gemina vice Deus
edixerit: Non concupisces; siquidem Concupiscentia bisariam se ha-
beat. Uno modo, quatenus se opere externo exercit; altero; quatenus
intra animam respicit. Mirum autem non est, *Aben Esra*, hæc
 sententiã rejectã, probationem ejus vocare in seqq. ככל דברי

h.e. *figmenta vana*, cum, ut dictum, *ille* verba versus a. c. XX. Exod. pro *primo* habeat Præcepto, nec concupiscentiam, in actum erumpentem, peccaminotam statuat; præterea etiam Nostratum mens minus rectè in probatione expressa sit; siquidem communior sententia eorum Concupiscentiam *actualem* quidem in IX. Præcepto locat, sed non tam eam, quæ in opere externo, quàm quæ in *motibus primis* sita est; in X. autem, ipsam Concupiscentiam habitualem, vel juxta alios, in utroque Præcepto spectatam in *Actu figurato*. Ut aliàs notum. Sed redimus ad institutum nostrum. Accentus regulares per nostram divisionem Decalographicam hi requirerentur: $\text{לֵא תַחֲמַר בֵּית רַעַךְ}$ ut Accentuatio Præcepti hæc esset: $\text{לֵא תַחֲמַר בֵּית רַעַךְ}$ *Jiphcha* quoque & *Meres* priorum vocum simplices, pro geminis starent.

§. 3. Aliter autem cum unanimi consensu hæcenus in *omnibus impressis* & MSS. Codd. lectum sit, Accentuatores pro nostra sententia varia respondent. Quæ ad *tria Capita* reduci possant, sequestratis iis, quæ de *præexistente oblatione*, atque adeò *necessario* in reliquis *adhuc dubiis binario* præceptorum, item de *præsentia signi* distulerunt, factâ, ut videtur, $\text{καταλαογείσας αὐτοῦ γινώσκων}$, cum h. l. non agatur quibuscunque præditiis, ad demonstrandam Præceptorum *decadem*, quæ suppeditare possit *Promtuarium Philologie*, sed præcisè de *Infalibili*, ut loquuntur, *Accentuans Ministeria*.

§. 4. Prima ergo Responsio redit huc: *Sufficere posse*, ut in hoc versu duorum Præceptorum, *singulo integrum versus membrum superat*, nempe Præcepto IX. prius Athnachi; X. verò posterius Silluki membrum. Præterquam autem, quod hoc novum admodum, & per reliquos versus decalogi inusitatum sit, ut Præceptum includatur parti versus, sine ullo termini præcepti vestigio; non videmus, quomodo pertinaci Adversario satisfaciat. Possent enim is objicere, quidnè, ut in hoc versu, *singulum præceptum, ita in præcedente, bina singula integro versus membro comprehendere licuisset, accentuatione existente simplici?* (maximè cum ibi argumentum discretum præcepti longè evidentius sit, quàm h.J.) V. & VI. scilicet membro Athnachi, VII. & IIX. Silluki? Num membra versus vel minora, vel majora, variabunt rationem accentuationis, ita ut majora, sive duo, simplici contenta esse possint accentuatione, minora autem, sive quatuor, non item? cur soli Nono Præcepto denegabitur *Silluk*, reliquis novem

novam potestatem? cur aliis ubique *ἀναλογία*, hic, specialissima anomalis? Cur e.g. in *primis quinque* versibus, ubi unum præceptum, & in *decimo tertio*, ubi quatuor præcepta, nihil hujuscemodi est, *Siluki* semper præceptum clausuræ?

§. 5. Unde aliam viam ingredienti nonnulli, *respondent* (2) *Tali Siluki*, (qui præcepta discriminet) *vicem, in Decalogo, & quidem b.l. genere semel Athnachum, non minus distinguens IX. præceptum & X. ac aliis 25. locis Scripturæ singulari ratione, addito puncto ׀, finem versus Athnach constituat in medio versus, notantibus Masorethiis.* Sed hoc ipsum est τὸ κενόμειον, an *Athna h Siluki* vicem gerat, *contra fidem Masore,* quæ non nisi 23. loca annotat; cumque, juxta hos Scriptores, *ἑποπύσθη* auctores hæc habeat, quis adijcere *vigintiannum* (sexam licet) diceret? Tutius responsum fuisset, si hic Athnach reliquis fuisset accessitus, cum silentio Masoreæ, quæ 25. illa loca nullibi recensuit, adeoque nec hunc rejecit, melius se defendere potuissent. *Buxtorffius* eundem suo studio 23. loca collegit, quæ tamen inter præsens non est. Præterea, *abre Panætam* ׀ (disputamus *κατ' ἀνθρώπου*; nam ׀ hoc sensu nullum dicit punctum; sed solum *sensum absolutum, qualis alias solet esse in pausa, cum Soph' Pasuk*) *abre intervallum, quod post istiusmodi Athnachum relinqui solet? ubi genus dicendi ellipticum, quod in plerisque locis hisce, à Buxtorffio allegatis, obtinet? Quis credat, huic Athnacho, qui tantæ anomaliz, tanti momenti est, quanti ferè inter omnes 25. ceteros nullus, non fuisse appositam notam Masorethicam, aliis verò, minoris momenti, adjectam? Ne jam dicamus, posse adhuc multa disputari de hac nota Masorethica Gen. IV. v.g. assignata, an illa, cum videatur importare verborum ellipsin, & spatium post se, quantum inter versus duos aliàs datur, requirat, possit stare cum integritate authentici textus Ebraici? cum sensu Orthodoxi Theologi recepto? cum genuinis antiquitatis monumentis? In Athnach Codice certè, qui aliàs *ἀνεπίστατος* nonnullis censetur, (quamvis à vitiis, præsertim quæ accentus, immutis non sit) frustra hanc notam, frustra intervallum, frustra post Athnachum novum versum quaeris. Adeat, qui potest, Lectiones publicas in h. l. *Magnis. Dn. D. Musei d. 25. Junii* hoc anno habitas.*

§. 6. Cum itaque nec hæc satis certa, & tantæ rei superstruenda: idonea videantur, produciatur (3) *alia adhuc responsio.* Nempe,

omissionem duplicem huius versûs accentuationem, (saltem quâ nonnullas prioris hemistichii voces) propterea, quod plura eisdem accentu, præter Silluk in וַיָּבֹא & Mercam in מֵרְמָסִים intermediis futuri, geminandi seu iterandi in singula voce fuissent, quod tamen non fieri, aliâs constet. Sed ne sic quidem nodus solvitur, quin secari videatur. Non geminari eosdem accentus, in præpatulo est. Sed an duo diverſi accentus, in quibus multum momenti situm est, in gratiam simplicis accentuationis omittantur, exemplo carere, imò exemplo Decalogico contrariari, persuasi sumus. Quidni enim hanc ob causam etiam in præceptis V. VI. VII. Silluk & Tiphcha in gratiam simplicis accentuationis omitti, maximè cum ibi, ob liquidiores præceptorum diversitatem, sine majori periculo fieri potuisset? Imò, si ne unicus omisus, qui solus accentus simplices turbat, quis id asserere audeat de duobus? Annon Athnach præcepti primi in versûs quinti posteriore hemistichio solus cum Silluko versûs præstò est, reliquis omnibus existentibus simplicibus? cur non itidem hîc adesset Silluk & Merca? Cur ibi ob identitatem accentuum, quos Silluk & Athnach habent, hic posterior tamen abesse nequivit? hîc verò, ubi solum, quâ medium ditionis, accentus iidem sunt, & Silluk & Merca absint? Ne dicamus, Præceptum primum, cum appendice comminationis & promissionis, absente etiam Athnacho, faciliorem sensus distinctionem admittere, quam Concupiscentia interdictum duo distincta Præcepta.

§. 7. Videntes itaque plures horum argumentorum infirmitatem, tutius confugi ad literam D tanquam signum præceptorum discretivum putant. Non sine ratione enim urgeri hæc litera videtur pro distinctione præceptorum, cum aliâs semper duobus præceptis per totum Decalogum interferatur, non attentâ versuum præceptorum quantitate; quid ni ergò & hîc, dum Nono & Decimo Præcepto interjecta est, idem præstaret? cur novies præcepta distingueret, decima vice non item? Videntes hoc Adversarii, litem de ejus præsentia movent, ne vim ipsius distinguendi infelicius inficiantur. Objeiunt enim absentiam וַיָּבֹא in Exodo; muniant se auctoritate Majemonsai, qui in Hilboth Sepher Torâ accuratè reliquis D annotatis, hîc nullum agnoscat. F. Cum hinc, ut à Theologis ad solum Deuteronomium provocatum fuerit. Ut patet inter alia ex B. nostri Dieterici Instit. Catech. p. m. 227. Buxtorfius verò § 60. Resp. 3. multò firmius ex Exodo argumentari licet, contendit, ubi

vera Decalogi descriptio continetur, à quo tamen abfit, quòd ex Deuteronomio.

§. 8. Qua fronte ergò, dicat quis, appositum est in hac Dissertatione etiam τὸ Δ *Exodi* verbis? *Respondemus*, præter id, quod nulla appareat adhuc dum ratio, cur singulis decem Præceptis in *Deuteronomio* litera Δ apposita sit, *Exodo* verò semel detrahatur, nisi nos auctoritate Codicis laudatissimi, quem opera *Judæi Arbia*, & *Censoris Galvino-Reformati Lemdenis* (quorum uterque tamen aliàs hac in parte nobiscum non facit) erudito orbi exhibuit, non sine fide *Masoræ*, & antiquitatis suffragio. Vide prolixas hujus Codicis laudes in *Prefat.* ubi inter alia eò progrediuntur *Correctores*, ut dicant, *posse quem Pentateuchum in usum sacrum ex hoc suo Codice confidenter describere*; quod ipsum sanè maximam arguit à *Esaiæ*, ut ad eò *Majestatis* auctoritati hanc, forsitan non minorem. opponere audeamus. Accedit nota *Masorethica* sub finem *Exodi*, in laudato Codice, adjecta, ubi numerus literarum Δ in *Exodo* dicitur esse 95. qui tamen numerus, si unum Δ h.l. abfit, sibi non constat.

§. 9. Sed hæc *ως ἐν τραπεζῶν*, & non ad eò ad institutum nostrum. Nostra mens circa accentus Decalogicos est; *nondum esse evitatum difficultatem objecti ab Adversariis Ennealogi, nec ex moderna accentuum facie*, (quam ex ignorantia & neglectu accentuum doctrinæ per Variantes Codd, MS, & Impresos multifariam interpolatam putamus) *sepositis omnibus aliis subsidiis, & ipsa determinatione divina, evidenter & liquidò Decalogum demonstrari posse*. Quin tamen genuini olim accentus, in prima sui origine, & ætate, quæcunque tandem ea sit, hoc munus distinctivum in singulis decem præceptis, juxta receptam orthodoxis divisionem, (quam residua illa signa discretiva Δ & Η hodiernum commonstrant) exercuerint, vix dubitamus. Quam facilè verò fieri potuit, ut in hoc Præcepto Nono *Silluk* & *Merca* exciderint, vel etiam studio omitti fuerint ab iis, quibus identitas horum præceptorum persuasa erat: imò necessaria erat horum absentia, in iis Codd. in quibus v.l. *Silluk parvum* statim primum terminabat Præceptum, ut factum in Codice *Erfurtenfi* vidimus, & suo ævo obtinuisse *Auctor Lib. En Israël* suprà testatus est; hac ratione ad evitandum *Hendecalogum* non potuit non per totum simplex accentuatio in ultimo versu obtinere, quod eò facilius contigit, quia non in omnibus MSS. signa illa Δ & Η expressa fuerunt, ut in *Erfurtenfi*. Nemini hæc peregrina videantur, modò pensitet, *accentuum horum possi-*

postquam & consecrationem, non habuisse, ut Consonas & vocales, sepas
 & testimonium Masera; apud plerosque eorum scientiam perisse, quod
 Iudei inter se de vera Decalogi divisione, à multis retrò seculis disce-
 pta. Magis itaque è re literaria forsan esset, ex collatis antiquissi-
 mis, & optimè notis Codicibus, censere vera & genuina consecrationis
 vestigia, quam neglectis hisce, ex incertis liquidò demonstrare
 velle, sed plura præter spem.

CAPUT X.

De

PRÆCEPTO DECIMO.

Accentus Versus & Præcepti idem.
 in Exodo.

לא תזכור אשה דעך ועבד וממונו ואתך. חמור וקל
 אשה לרעך;

In Deuteronomio.

ולא תזכור בית דעך שרה ועבד וממונו שחך חמור
 וקל אשה לרעך;

§. 1.

Accentuatione est simplex ob *Scholkum Forsus*, qui posteriori benedi-
 ctionem, & sicut *Præcepti Dominum*. Idem Dominus, idem facer-
 litium. Conf. v. n. Nec tamen utrobique accentus idem, quia nec vo-
 ces totidem vel eadem. Codex *Nissels* malè pro *Merheg* vocis חמור
 substituit *Mercam*: minori, aut forsan nullo, vitio in חמור pro *serv.*

§. 2. Ne parci nimis in hoc capite simus, modeste examinabi-
 mus duo argumenta, quæ pro certitudine & evidentia duplici accen-
 tuationis Decalogicæ, antiquam firmissimam, afferunt ut.

§. 3. Primum, est discrepantia *caleni*: *Ma vestrici* in supputan-
 dis versibus duorum *Paricharum* Decalogicæ, nempe *setbro* in
Exodo, & *Vaaschbannan* in *Deuteronomio*: c. XII. *Exod.* -- c. XXI. c. III.
 v. 23. *Deut.* -- c. VII. n. dum in *Exodo* nostram excidit *senario*, (rectius,
ternario), in *Deuteronomio* verò *septenario* (melius, *quaternario*) siqui-
 dem *Maforethæ* in *Paricha setbro* non nisi 72 in *Vaaschbannan* 718. nos
 verò ex nostra partitione vulgari ibi 78. vel 75. hinc 125. vel 122. verus
 sup-

supputamus. Et quibus concludunt, *Masorethas in Decalogo non x. vel 13. versus communes & ordinarios, sed X. utrobique tantum versus præceptivos numerasse*; hinc verò ulterius sequi putant, *Masorethas eodem modo versus in præcepta Decalogi divisisse secundum duplicem accentuationem, & pari nobiscum ratione I. & II. dum, IX. & X. in præcepta supputando distinxisse.*

§. 4. Posset quis hic non sine ratione forsitan cum *Buxtorfio*, & dubitare; an *Persus* in XIII. communis, quatenus distincti extant à versibus præceptivis ad *Mosis* vel *Esdra* etiam referri possint, fretus inter alia trito illo: *Quæcumque versus Mosis non distinxit, eum neque nos distinximus*; ex quo inferre quis posset; quia hi communes versus à *Masorethis* non distincti sunt, neque *Mosen* eos distinxisse. Dicitur: *Distinctos potuisse omnino jamdum extare, licet non ut distinctos numeratos.* Sed hoc ipsum est, quod probatione indiget. Inutilis enim opera fuisset *Masoretharum*, posthabitis versibus, per singula *Sillabæ* & *Soph. Pasm.* distinctis, calculum inire colorum præceptivorum: quid enim opus, decem Præcepta annotare, quæ *Deus* ipse jam determinavit, reliquos autem versiculos, in quibus præcepta illa diversis terminis continebantur, ita ut præceptum modò versus hic verò illud excederet, posthabere, in quo tamen tota duplicis accentuationis ratio sita est? Sepes *Masorethica* magis certè necessariis versibus communibus, per quos duplex accentuatio se diffundit, quam præceptivis, quos jam dum satis duplex accentuatio distinxit, modò fundamentum in distinctione versuum vulgariū integrum & inconcussum maneat. Præterea, quid hoc rei est, quod noster calculus *Masorethicum* in *Exodo* ternario solum; in *Deuteronomio* quaternario excedit, cum tamen versus *Decalogici* communes utrobique sint totidè, nempe XIII. vel juxta alios XVI? unde imparitas illa excessus? an audent illi cum *Buxtorfio* asserere: in *Deuteronomio* unus adhuc versus est superfluum, qui alibi latere potest? Ubi verò accentuatio hodierna hoc admittet, illibata servanda? Sed demus hæc omnia; quæ consequentia legi, discrepantia calculi *Masorethici* statim inferri duplicem accentuationem? Annon etiam extra textum authenticum, in versione e.g. Vernacula nostra, potest quis methodo catechetica decem versus præceptivos colligere, aut aliàs in Bibliis vernaculis XIII. vel XVI. supputet, nec tamen statim duplex accentuatio? Sufficit distinctio per alium quendam characterem. Sed demus etiam hoc, inferri inde posse duplicem accentuationem, quæ evidentiâ sequitur, eodem modo primum &

secundum, nonum & decimum, per eos, quos hodie habemus; accentuum fuisse distincta? Dicant nobis, discrepantibus Codicibus in integris ditionibus, & locatione maximorum Dominorum, utra verior, utra Masorethica lectio? Minus sanè hæc firma videntur, nec struendis inde firmissimis argumentis sufficientia.

§. 5. *Alterum argumentum est ipsa demonstratio per praxin accentuatorum à priori. sed ne jam omnia superius monita hic repetamus, de dubio vel ἀπορία, sicut Distinctivorum accentuum (intermediorum vel subdistinctivorum consecutionem faciles hic largimur) per plura præcepta, sumamus solùm quinq̄ primos versus Decalogi eos. Tentet quis, non inspecto textu, at evolutis omnium Accentuatorum scriptis, ex dictamine Logico situm Athnachi in primo præcepto; tentet positum Sakphkatoni post Segolitam v.1. Tentet v.10. Exod. in הַכֹּהֵן situm תִּשְׁרַע collati cum præceptivo Paser ejusdem vocis; & magnus nobis erit Apollo, qui ex tripode potius, quàm libris hætenus visis, hæc divinando protulerit.*

§. 6. *Malumus itaque, si unquam, certè nunc, in Examine Accentuationis Decalogicæ cum Cl. Pfeiffero discernere à posteriori, quàm demonstrare à priori. Ferant æquiori animo, quicumque hæc nimis æstimant, & pro evidentissimis & divinissimis venditant, aliorum dissentium; neque enim statim fungi erunt, qui ubi animum paulisper ad hæc adverserint, adhuc hesitare volunt, dum eos hesitare jubet antiquæ & genuinæ lectionis incertitudo, & modernæ varietas ac turbatio, ut hic, ita & alibi, per omnes libros Biblicos obvia. Insufficiens proinde etiamnum fundamentum hermeneuticum est, ex accentibus pleorumq; Codd. Impressorum, receptas & orthodoxas interpretationes summorum Virorum, quas reliqua omnia Interpretationis adminicula adprobant, haud rarò proscribere, & novas, sæpè non sine periculo veritatis, cudere. Dederunt id jamdum probatum nonnulli, dabunt & impostherum alii.*

§. 7. *Claudimus verbis Cl. Pfeifferi sub finem χεῖρας. suæ: Fortè cecidi ego; cecidit, qui præiit; cadet, qui nos sequetur. Toleremus invicem.*

DEO GLORIA,
NOBIS VENIA.

Vertical line on the left side of the page.

Vertical line on the left side of the page.